

DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ — ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1936

Abonamentul cu supliment cultural un an 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vărnav No. 27

Redacția și Administrația
CONSTANȚA, str. Scarlat Vărnav No. 27

Caravana la Hârșova

Tot pe drum, pe drum, pe drum...

„Vorba cântecului” — și mâne, cu zilele, cu desăvârșit, dacă stăruim asupra tautologiei, și izolat de reședință, chiar nu ne reținem la repetatele drumuri ale „Caravanei”, e nu numai trist, ci și îngrijorător. Fiindcă — se știe — șoseaua spre Hârșova a fost totdeauna calea de „evacuare” a Constanței și a împrejurimilor ei — și... Doamne fereste!..

Dr. Colonel Ignătescu, prefectul care a dovedit și dovedește atâta zel și spirit gospodăresc practic, nu va lăsa, suntem siguri, multă vreme nerezolvată această problemă, cu toate că șoseaua nu este județeană.

Parcursul actual al distanței Constanța-Hârșova — exceptând mânoasele holde prin dreapta și stânga șoselei — înseamnă un adevărat drum de caravană — prin deșert — și caravana „Dobrogei June” a avut curejul să l facă și la făcut. Dar numai oasele ei o știu!

Astfel orașelul Hârșova ră-

Primirea la Hârșova

Pornită la ora 8 dimineața — de data aceasta pe un autobuz pus, în urma intervențiunii D-lui Prefect, la dispoziție de chestura Poliției din Constanța, „Caravana” și-a făcut intrarea, aproape de ora 12, pe „poarta” Hârșovei, unde era așteptată, în dreptul Primăriei, de către d-nii: P. Doicescu, primarul orașului, D. Gheorghiu, fost primar,

senator și președinte al Căminului Cultural, Șucru Ibrahim, șeful poliției, agronom Ing. Valeanu, medical plășii Dr. Puric, medic veterinar Dumitrescu, fost pretor Andreescu, subinspector școlar Voineaagu, membri ai corpului didactic: Stan Frățilă, directorul Băncii Carsium, Martinescu, Irimescu ș. a.

Vizitele în oraș și plimbarea pe Dunăre

Condușă de d-nii Doicescu și Gheorghiu, și însoțită de ceilalți distinși Hârșoveni, Caravana vizitează mai întâi monumentala biserică din deal, unde părintele Ciobanu abia își terminase slujba. De aici trece la Muzeul D-lui Vasile Cotovu, instalat, după războiul trecut, când și muzeul a trebuit să fie evacuat, chiar în locuința „bătrânului daseal” și veșnic tânărului arheolog.

Casa-muzeu a d-lui Cotovu nu ne-a oferit numai o foarte interesantă privire retrospectivă

asupra trecutului, ci și o minunată panoramă a orașului și a împrejurimilor actuale.

Coborâți în port, unde ne aștepta un remorcher sub presiune, prin amabilitatea d-lui Zărnescu, Căpitan al portului Hârșova, am făcut o foarte plăcută excursiune pe Dunăre, până în dreptul stâncii „Noșul cu Baba”, după care ne am îndreptat spre masa frumos împodobită și nu mai puțin prietenește servită, grație decorebetei bunevoinețe a d-lui Locot. Bărzănescu-Papă.

ȘEZĂTOAREA

La ora 4 convoiul se îndreaptă spre sala de cinematograful a d-lui Ștefănescu — o sala excepțional de curată și spațioasă pentru un orașel ca Hârșova. Sala geme de lume. Se tot aduc și aduc totuși scaune și asistența se înghesue și se înghesue, până în fundul sălii, pe care rămân în picioare ultimii sosiți. Pentru-

D-I GHEORGHIU deschide ședința

Fostul senator și primar de Hârșova, patronul actual al tuturor acțiunilor frumoase din orașul său natal, în calitate de președinte al Căminului Cultural, rosteste cuvântul de deschidere a șezătoarei. D-sea salută pe membrii „Caravanei”, a căror strădanie o elogiază și scuză absența D-lui Prefect al județului, care, reținut de vizita Majestății Sale la Constanța, nu a putut veni și la Hârșova — absență pe care locuitorii acestei regiuni o regretă foarte mult.

Dl. Gheorghiu stăruie puțin asupra rostului mișcării culturale-patriotice întreprinse de Caravana „Dobrogei June” — mișcare în care se încadrează și acțiunea Căminului Cultural Hârșovean, care și-a înfăptuit discret dar metodic și stăruitor activitatea în întreaga piașă.

După ce anunță pe executorii programului ce urmează să se desfășoare, Dl. președinte dă cuvântul „talentatului coleg și vorbitor”:

DAN ALECU

Vorbind despre Țara noastră, d. Dan Alecu a arătat condițiile ideale pe care ea le impunește ca formă căi de navigație, așezare și hoști. În heind acest capitol, vorbitorul a făcut constatarea că țara noastră, întocmai ca femeile frumoase, nu este iubită de nimeni, ci este dorită de toți, tocmai pentru avuțiile ei. Apoi a descris sumbru frământata istorie a românilor și veșnicile lupte ale altora pe pământul țării noastre, pentru că la urmă să constată că pericolul cel

că, în afară de localnici, au fost și mulți locuitori de prin împrejurimi.

Deodată de pe scenă se aude „Imnul Regal”, intonat de grupul de premilitare din localitate. Corul acestora, condus de D-na Gheorghina Zinca, care s-a intercalat minunat între oratori, a produs un excelent efect.

mare este cel din răsărit. Și a încheiat astfel:

Țara noastră este cea mai mare, cea mai bogată și cea mai frumoasă țară din lume. Desigur sunt multe țări mai mari decât ea; dar când mă gândesc la distanțele d-ia Cernăuți până la Timișoara, de la Constanța până la Arad, de la Odesa până la Brașov, pentru mine cea mai mare țară este țara noastră. Poate să fie altă țară mai bogată decât ea; dar

când mă gândesc la hambarele Bărdonașului, la codrii Carpaților, la aurul din albiile râurilor, la neștele Deltel, la petruțul care miștește în nământ, pentru mine cea mai bogată țară din lume este țara noastră. Probabil că fie altă țară mai frumoasă ca ea; dar când mă gândesc la Dunărea aceasta, care trace printre pietele sumbre ale sălcilor, la Ceahlăul care își înalță semeț fruntea peste munții moldoveni, la vijelioasa venire a Bistriței, la învolburata vale a Oituzului, la valea Jiului, pentru mine cea mai frumoasă țară din lume este țara noastră.

Siabietuna omenească a făcut hotare țării noastre. Însă veșnicia alcătuirilor firei a statornicit țara noastră în trima fiicărilor română. Țara noastră e în frunza de turbă care țese limba la latina soarelei de primăvară, e în apusul înflăcărat de pe câmpii, în pionia de flori a cireșului de ne o coastă de deal, în zborul cocărilor din fașul dimine-

(continuare în pag. 3-a)

DUMINICA

de Preotul CONST. POPESCU

Cât de mare este durerea, când acci „ce sunt chemați” nu înțeleg care trebuie să fie scopul nostru suprem în eforturile pe cari le depunem. Nu înțeleg că dorința noastră trebuie să fie cerul, ca inima noastră să fie sus și ca privirile noastre să fie îndreptate lacom către Mântuitorul nostru.

Mare dărpănare produc în rațiune invidioși, hărfitorii, dacă am mai adăoga potăile ce se gudură și chelălăesc la picioarele lor. Aceste ființe scâpătate din punct de vedere spiritual, se hărănesc din bunurile regiunii mediocrității: Vanitatea și ura. Orice superioritate orice renume nu-s pe placul lor, ba mai mult defaimă și luptă ca să știrbească din valoarea lor. Dar să nu vă închipuiți o luptă declarată și sinceră, ci, până să dea lovitura sigură cinei tale și până să-ți murdărească meritele tale, fac ocolurile cele mai mari și mai deșchiate.

Invidioși, hărfitorii sunt spioni ce pătrund până în substanța sufletului și ale cărui răni se înveșnicează meru și mai mult. N-au prieteni cărora să le spună un secret, nici doctor cărora să le descopere palama. Așezați în fața lor, îi vedem devorați de-atâtea suferințe; iar otrava din ei se răspândește subtil și le produce

atâtea amărăciuni. Căci în timp ce alte vieți — firește și astea sunt condamnate — se slăbesc sau se mai corectază cu anii cu timpul, din contră, în sufletul invidioșilor și hărfitorilor se adună înspăimântător ura.

Ia să ne aducem aminte de fariseii și saducheii, cari urmăreau cu o cruntă vrăjmășie pe Mântuitorul. În momentul când au constatat că poporul ascultă de El ca de un profet și că ei au putut fi înlocuiți, furia lor a fost în culme, iar Mântuitorul a fost dat morții. Tot așa sunt calculele invidioșilor și hărfitorilor. Poartă necaz, ură pentru ceea ce ei n-au și pentru ceea ce nu vor avea niciodată, însă vor urmări pe aproapele lor până la moarte.

Sub influența unei rivalități orgolioase și inovate, meritul și virtutea pot fi cauze pentru săvârșirea unei crime.

Făcând examenul psihologic al acestor păcătoși, o minie întregă și sănătoasă ar deduce numai decât că o pacoste îngăduirea sălășuirii lor în sânul națiunii noastre. Există recunoașterea existenței lor funeste, însă în a cui putere să nu tăgăduirea, ci stăruirea monstrilor, prin cari se continuă schingiuirea și crimele?

Inființarea tramwayului în Municipiul Constanța

Spre a lămuri opinia publică din localitate, oarecum nedumerită asupra tramwayului electric proiectat, Buletinul Municipal publica în ultimul său număr, sub semnătura d-lui ing. Ilie T. Mertengren, un articol, în care, după ce face un mic istoric al mijloacelor de transport în comun (trei la număr: tramwaye, trolleybuse și autobuse) trece la un examen comparativ al acestora, pe baza experienței specialiștilor — examen din punct de vedere tehnic și economic — dând următoarele rezultate:

1. Tramwaye au următoarele avantaje față de trolleybuse și autobuse:

a) Capacitatea mare de transport. Un vagon motor de tramway poate remorca 1-2 vagoane remorci, în care caz garnitura transportă până la 200 persoane. Un vagon motor cu 2 osii are 20-30 locuri pe bănci și 30-40 în picioare. Vagoane lungi pe 4 osii au 40-50 locuri pe bănci și 50-60 în picioare.

Numărul locurilor în trolleybuse și autobuse este mai mic. b) Vagoanele de tramway sunt mult mai robuste decât celelalte vehicule descrise și au o durată de serviciu de 25-30 ani. Autobusele au o durată de 7-10 ani, trolleybusele ceva mai mult.

c) Cheltuielile de exploatare la tramwaye sunt mai mici ca la celelalte două vehicule.

d) Adoptând tramwaye se realizează economia la combustibil cantitativ și calitativ.

e) La tramwaye există posibilitatea recuperării energiei electrice prin frânare și mersul în pantă.

f) Siguranța de funcționare la tramwaye este mai mare ca la celelalte două vehicule. Toate piesele electrice și mecanice sunt mai robuste și au durată mare.

g) Din punct de vedere al igienei, vehiculele cu tracțiune electrică sunt de preferat. Ele nu degajă fum și miros neplăcut ca autobusele.

h) Fabricarea și procurarea tuturor materialelor necesare întreținerii normale ale tramwayului este posibilă la noi în țară.

i) Liniile de tramway electric, contribuie într-o largă măsură la dezvoltarea și propășirea cartierelor periferice și a parcolărilor noi.

j) Construind linia de tramway pe un terasament special, rezervat numai acestui fel de transport, cum ar fi cazul pe B-dul Regina Maria, se micșorează foarte mult posibilitatea accidentelor datorită ciocnirii cu alte vehicule, se mărește totodată simțitor vite, a comer-

cială a tramwayelor și se descongestionează circulația pe partea carosabilă, care rămâne rezervată numai vehiculelor automobile și hipomobile. Acest lucru nu este posibil cu autobuse și trolleybuse, cari circulă numai pe carosabil.

k) Pe liniile de tramway se poate face transportul mărfurilor în timpul nopții sau chiar în cursul zilei construind liniile de acces la diferite stabilimente industriale sau depozite.

l) Tramwaye nu distrug asfaltul străzilor, căci utilizează linia ferată.

m) În ceea ce privește confortul, vagoanele moderne de tramway sunt mai comode și confortabile decât autobusele. La vagoanele moderne zgomotul neplăcut datorit anghrenajului și motoarelor este aproape eliminat.

n) Datorită capacității mare de transport și cheltuielilor relativ mici de exploatare față de celelalte vehicule pomenite mai sus, precum și amortizării instalației egalată pe un număr mare de ani, tarifele de transport pentru călători pot fi menținute la un nivel inferior celor dela trolleybuse și autobuse.

o) Din punct de vedere economic toate rețelele de tramway sunt întreprinderi rentabile, aducând venituri considerabile.

p) Conducerea vagoanelor de tramway este mai ușoară ca a trolleybuselor, care cer întreținerea specialiștilor.

Totuș tramwaye au și unele dezavantaje și anume:

a) Capitalul de investiție necesar pentru construcția remizei, atelierelor și substațiilor de tracțiune, este relativ mare. Capital de investiție ceva mai mic cere trolleybusul. Autobusele reclamă cele mai mici investiții. Având în vedere însă amortizarea pe un termen mai lung al întregii instalațiuni la tramwaye, acest dezavantaj se ameliorează în mare măsură.

b) Tramwaye au un traseu rigid, fixat odată la construcția căii.

Aceste vehicule nu se pot deplasa din axa căii pentru a ocoli obstacole.

c) Buna funcționare a tramwayelor depinde de uzina de forță și uzina de tracțiune (de convertire a curentului alternativ în continuu) orice defect sau avarie la aceste uzini provoacă stoparea tuturor vagoanelor.

d) Tramwaye îngreunează în oarecare măsură circulația pe străzi a celorlalte vehicule, mai ales în orașe cu străzi înguste. Pentru a completa cele de mai sus țin să arăt câteva din defectele principale ale firob-

selor, lucru stabilit și confirmat de experiență.

a) Trolleybusele fiind vehicule grele (mult mai grele de autobusul) distrug în foarte scurt timp pavajul străzilor. Pavajele din Constanța nu sunt indicate pentru circulația acestor vehicule.

b) Partea mecanică a trolleybuselor este destul de delicată. Procurarea pieselor de rezervă este foarte grea.

c) Aceste vehicule cer ateliere foarte bine înzestrate cu mai mulți specialiști tehnicieni. d) Numărul locurilor este limitat.

e) Firobusele nu pot trage remorci.

f) Neavând șine ca tramwaye, în schimb aceste vehicule au nevoie de o rețea complicată de contact, compusă din 4 fire de aramă.

g) Firobusul fiind izolat față de pământ prin intermediul cauciucurilor cere o grijă permanentă pentru menținerea izolației întregii instalațiuni electrice, în stare absolut perfectă.

h) Firobusele sunt montate pe niște cauciucuri mari cari se uzează repede din cauza greutatei vehicolului și cari sunt scumpe și se procură cu mare greutate.

De dezavantajele autobuzelor d-l ing. Mertengren nu pomeneste în acest articol, fiindcă — spune d-sa — ele sunt îndejuns de cunoșc.

Și d-l inginer încheie:

Tramwaye și metrourile convin pentru un trafic pe arterele comerciale de mare circulație.

Firobusele sunt bune pentru un trafic slab și puțin variabil în cursul zilei.

Autobusele se pot exploata mai ales pentru liniile exterioare cu un trafic redus și variabil și pentru linii sezoniere și ocazionale.

Deci fiecare fel de transport în comun îi este rezervat un anumit domeniu.

Ordinea aceasta se bazează atât pe mărimea capacității de transport, cât și pe considerațiuni tehnico-economice, adică de rentabilitatea exploatării.

Prețul Fructelor

Primăria municipiului anușă că, Comisiunea de prețuri a lăsat liber prețul la fructe pe timp de 10 zile, cu titlul de experiență.

Pierzând Buletinul eliberat de Biroul Populației C. Ia, pe numele Ghvorge Mirea, Bulevardul Pândari 9, îl declar nul.

Trenuri-moloare pentru Mamaia

Se aduce la cunoștința publicului, că la stăruința D-lui Primar al Municipiului Constanța Dl. Col. N. Oprescu, pe lângă Dl. Col. Orezeanu, Directorul Circulației Generale, s'au pus în circulație cu începere de Duminică 18 Iulie a. c. între Constanța-Mamaia, trenuri autotoare de persoane noi, după măsurile următoare:

M. 9278/9271	Constanța pleacă — 7,30	Str. Carol trece — 9,55
	Canton II sosire — 7,35 plec. 7,36	Str. Șt. cel Mare trece — 10,03
	Str. Șt. cel Mare trece — 7,40	Canton II trece — 10,06
	Str. Carol — 7,47	Constanța sosire — 10,13
	Mamaia sosire — 7,57	
M. 9272/9277	Mamaia pleacă — 8,10	Constanța pleacă — 12,36
	Carol trece — 8,20	Canton II sosire — 12,41
	Str. Șt. cel Mare trece — 8,28	Str. Șt. cel Mare trece — 12,46
	Canton II sosire — 8,35 plec. 8,33	Str. Carol trece — 12,53
	Constanța — 8,38	Mamaia sosire — 13,03
M. 9280/9273	Constanța pleacă — 9,10	Mamaia pleacă — 13,20
	Canton II trece — 9,05	Str. Carol trece — 13,30
	Str. Șt. cel Mare trece — 9,10	Str. Șt. cel Mare trece — 13,38
	Str. Carol trece — 9,17	Canton II trece — 13,41
	Mamaia sosire — 9,27	Constanța sosire — 13,49
M. 9274/9279	Mamaia pleacă — 9,45	

Aceste trenuri vor fi formate din un vagon motor și o remorcă.

Uzinele Comunale Constanța

Intreprinderile Comunale din Constanța transformându-se în Regie Publică Comercială și-a ales un Consiliu de Administrație format din:

D-l Col. N. Oprescu, Primarul Municipiului, — Președinte

D-l Ing. V. Ionescu, Directorul Soc. Concordia — Vice Președinte

D-l I. Teodorescu-Valahu, Decanul Baroului — Membru

D-l M. Dumitrescu, Administrator Financiar — Membru

D-l Dr. Ing. F. Botta, Director U. C. C. — Membru

Consiliul de Administrație s'a întrunit de mai multe ori în cursul lunii Iulie luând în des-

bateri toate problemele ce se pun în legătură cu buna funcționare a serviciilor Uzinelor Comunale.

Cea mai urgentă chestiune — tramway electric — a reținut mai mult atențiunea Consiliului, pentru a se găsi mijloacele cele practice, care să conducă la realizarea cât mai urgentă a acestei probleme.

Numele persoanelor ce compun Consiliul de Administrație constituie o garanție că în noua lor formă Uzinele Comunale Constanța vor fi în măsură ca, în scurt timp, să reorganizeze toate serviciile de utilitate publică le gaste de existența lor.

Adunarea generală a Societății comunale de Electricitate

În ziua de 8 Iulie a avut loc la Sediul Societății S. C. E. C.: Adunarea generală sub președinția D-lui Ing. V. Ionescu, Directorul Soc. Concordia.

Au fost prezenți D-nii Administratori: Dommetie, Dr. Iănescu, Av. Bentoiu, C. Sarry, C. Dassi, Av. Gherghel Comisarul Municipiului, N. Pașcu, D. Tascovici, A. Alexandrescu, Cenzori, asistați de D-l Ing. P. Vernier, Director General al Intreprinderii.

Raportul Consiliului de Administrație către Adunarea Generală arată că activitatea societății în anul 1942 s'a dezvoltat în mod normal, atingându-se maximal de consum de 5.300.000 kw.

Cu toate acestea, din cauza

urcării prețurilor la combustibil și alte materiale, nu s'au putut avea și rezultate financiare corespunzătoare, întrucât prețul de vânzare al curentului electric a rămas totdeauna inferior prețului real.

Conducerea societății a reușit să facă față tuturor dificultăților inerente vremurilor prin care trecem și să asigure fără nici o întrerupere curentul electric pentru iluminatul casnic și pentru forța industriilor locale.

Adunarea generală a hotărât distribuția unui dividend de 3% acționarilor.

Caravana la Hârșova

fel, în zămăntul copilului care cu mânușele lui îmbrățișează sânul mamei, viața și universul. Târă noastră este chintesența vieții și leagănul morții, este rostul existenței noastre. Târă noastră este drumul pe care

românitatea l-a trăit timpurilor — monumentul pe care firea și l-a ridicat ale însăși — altarul pe care și pentru care tu, române, ești dator să arzi fiecare vită a ființei tale.

se cuvine produsele românești, fiind astfel cointereseată la împlinirea prosperității țării, de această pro-

peritate atârând sporirea capacității noastre de consum de produse industriale.

CRONICA HÂRȘOVEI

De CONST. N. SARRY

Gălătural când coboară din vapor sub astre maluri și privirile și îndreaptă peste cele două dealuri, între care se adăpostește târgușorul nostru drag. În spre Dunăre — și-așeză și poartă cu perșez și prag — Ori cât de puțin, din fire, predispus la meditații El opri-se-va, sunt sigur, furnicat de vii pînșapi...

Doză dealuri cu vestigiile din trecut mult vestit, Tintuit în Cartea Vremii și în stâncă de granit. Cartea, da, ne pomenește despre CARSIUM, cun forum, Ridicat, pe dealul ăsta, de o „ALA HISPANORUM” — O cohortă-alcătuită din Iberici călăreji, Destinat să păzească „aripile” c’orice preț — FABIU QUINT fiind Legatul Moastelor inferioare, Care cuprindea Dobrogea — și împărat, TRAIAN cel mare... Tot istoria-amintea de un Grec romanizat, XENIUS zis NICEPHORUS, care, aci, a înălțat Templu ‘n cinstea lui JUPITER OPTIMUS ET MAXIMUS ȘI JUNONEI, soața sacră a „Părintelui” de sus.

Punct de trecere și-atuncea, Carsium acesta antic Nu era nici în vechime centru prea de tot romantic... Iei-colea, câte-o idilă nu n’ăși prinde că n’ă fost: Inima dă brânci adesea pân’ și vechii dela post!... Dar, cetatea cea romană, mai târziu și geoveză, — Înălțată și înălțată cu nădejde în faleză, — Rost avea ca, zi și noapte, să păzească acest vad, Pe-unde se scurgeau, din vremuri, și pînșorul cel nomad, Dar și-atâtea alte mărfuri, bogății nenumărate, Ce prin trecătoarea asta finisită puteau răbate... Legături având statornic cu alți „trași” de „peste drum”, Din Cetatea zis’ a LĂNELI — Pîna-Petru de acum, Vadul ăsta ce, lungi veacuri, față a făcut nevoii, Până chiar în ziua de-astăzi a rămas tot VADUL OII!

Da, pe-zicea, coborâră, necurmat și ani de ani, Turmele mânănd din urmă și pletoși noști Mocani, Ca, — statorniciți, prielnic, în Dobrogea-atunci păgână, — S’o prefacă, trup și suflet, iar provincie română, — Fără podul care, acum, ar fi — ci-ră — în proiect, Fără hârș, fără busolă, fără scule ori... panduți, Doar c’o ghioagă nădrăvănă și cu „Visul Maicei Sfinte” Săvârșind încet și tracic, tot ce le-a trecut prin minte!

De-aceea, scumpei prieteni, când, oprindu-mă și-acuș Și privind aci ‘ntre dealuri memorabilul culcuș, Care v’ă crescut copii, sub odoarele Cătășii, — Leagăn, el, gigant ni-apare — LEAGĂN AL ROMANITĂȚII — Leagăn uriaș și veșnic, — căci, pe vechii postament, Azi se ‘nălță ‘n deal, spre Ceruri, îndoitul monument: Al Bisericii și-al Școlii — permanenți cherășie, De cum înțelege viața scumpa noastră Românie... Viața de INVĂȚĂTURĂ și CREDINȚA ‘N DUMNEZEU, Urmărind în OMENIE preșoiul ei trofeu!...

Nu-i lipsit de ‘nsemnătate s’amintesc de-o faptă încă, — Tot un episod istoric, sters în noaptea cea adâncă: Carsium — cetatea veche — de pe limbul lui Traian Și din care Geovezii își duraseră liman, Fu, cu timpul cucerită de complita Semilună... Sub această atâpănire, s’ă ‘ntâmpat și una bună: Cronică de-ni lui Mihai Bravul — Căpitan viteaz și isteț, Dăruia trecând pe gheșă, atac dela îndrăzneț Carsium-ului, ce pe-atuncea se numea „HÂRSĂZ-OVA” „Vad de hoști”, în limba turcă — poreclit de cineva!... Cum s’ă terminat atacul? Da, istoria n’o scrie, Ci v’ă lasă să vi-l cornoți, după ‘ă noastră lăuzerie!

Sus pe deal mai e fixată și o piatră funerară, Ce-amintea de-o moarte inutilă și bizară, — Moartea-afiat ‘n fundul apei de-un grup mare de-ofițeri — Treizeci și ceva în număr — româniși pionieri — Sfârțecași printr’o ciocnire de-un vapor austriac Pe când traversau, în „Trotuș”, Dunărea, pe-un timp posac. Numele lor voi rămâne ca și alăta, ‘n veșnicie, — Pe când, din ce-a fost odată strășnicia împărăție, Prful s’ă așez și scrumoi — și din ea, ce-a mai rămas Garmă, Doamne, s’ei viață și nemerniciul ‘n glia!

Lângă deal își are sediul, azi, Muzeul lui COTOVU, — Unde dascălul VASILE, stând în mână cu brisovu, Dovedește că Dobrogea, teritoriul vechi roman, Apartine, cât e lumea, seminției lui Traian!

Drept Muzeului în față un bost săbru amintea De ION COTOVU-ului, care, dormic, pînștește, A deschis pe-aceste locuri prima școală românească, Ca să ‘nvețe Dobrogenii Patria și și-o iubescă!...

Iar din bronzul, de pe piață, LUCA OANCEA, gănditor, Parcă ar gopiți din buze fiecărui trecător: — Tu, care-umbli de colo ‘ncoace, făr’ a ști ce-a fost odată Pe me-esagurile acestea, află c’ă d’ntâi răspăla Pentru faptul că poți asăzi și venci țara, cu stăpân, Se cuvine pe deantregu, DOROBANȚII ROMÂN... El ne-a dat Independența, printr’o mare biruință; Tot sub scutul lui, în urmă, furăm puși toți în putință, Să rodim pământu-acesta, binecuvântat de zei, Cu oțete, cu plugul, trământându-l cu temei Și desăvârșind cu brațul și c’o minte înțeleaptă, Patriotică, frun-oasă și nepieritoare faptă... Stânta Muncă, roditoare orișunde, ‘n orice țară, Nicăieri ca în Dobrogea nu era mai necesară, — Unde, după lungi războaie, care toate-au pusit, Pe ruinele rămase totul trebuia zidit... Și s’ă înhâmat la treabă, mic cu mare, tot Românul, Unii îndemnând pe alții, strădindu pân’ și ceapocul, Ca, în câteva decenii, solul aspru, trist și gol,

† Căpitan Albeanu

Ș’a nina din viață unui din- tre brazi căpitanii ai unui de Reg. artilerie. Nici 40 de ani n’ă îm- plinit. Bun artileriat, excelent comandant, blănd la armul ve- cinic fără întoarcere, însă în lu- mea care l-a iubit și în viața care l-a fost dragă, o adâncă părere de rău și un lac de vă răsădise totdeauna gol.

Înșipii las atâtea mistuni. Merită să însemnăm aci pentru iubitorul nostru Căpitan că ofițerul de rezervă, la concentrare, ce- reau întotdeauna să fie înca- drati la unita ea comandată de dl. Căpitan Albeanu. Soldat și ofi- țer, comandant, camarazii — toți îl iubeau. Era ostoy și om.

Târă. Nu știa să vorbească, Figura lui r’ădă de bunătațe, de suflet și viață. Nu știa să fie trist. Nu putea și niciodată săndruț sau mândruț. Cea mai grea pedeansă pe care o arăta soldatulul știți care era? Nu i mai vorbea.

În repaos, se făcea că nu-l vede. În front, îl trimetea să se plimbe cu bișet de voce și repeta sistemul acesta, până când os- țezul, doborât de puterea con- științei lui, pe care tot dl. Căpi- tan l-o zidise în suflet venea slăgur și își cerea ertare. Era unic. Dar cea mai rea vorbă o spunea când cine știe ce năcaș abuzese: „m’oți supărat lă-a-t’ar dra-l să că tu... și pe urmă radea. Se’nvoibura de dragoste și ‘e lubre!”

Bun comandant, câștigase o autoritate morală bine apreciată de superiorii săi. El n’ă avut parte să se ducere mai mult de ea. Nici el nici familia lui dragă, copilășii lui scumpi — cărora le dorim puterea de a se mângâia eu emintrea mândralul lor soț și tată.

În 1941 comanda divizionul din care făceam parte. Omul și ofițerul care trăgea atunci cu 12 tunuri deodată, s’ă dus. Sub du- rerea sfâșietoare a unui acci- dent stupid, Reg. de artilerie pierde un ofițer de mare valoare în momentul când îi trebuiau mai mulți.

Nu l vom rita și-l vom iubi mereu.

Lt. rez. Anghel Chiru
—OOOO—

Pierzând Carnet C. F. R. reducere 75 la sută pe numele Valentin Gh. Căriș- naru, Astra Română Constanța, îl declar fără valoare în mâinele cricai s’ar găsi.

Pierzând Buletinul eliberat de Bir. Populației Constanța pe numele Gheorghe Popa, Str. Iordan Vodă 13 îl declar nul.

Pierzând Autorizația de în- trare în port, pe numele Oprea Ioan, Nava A.S. „Dor de Mare”, o declar nulă.

Pierzând Bulet. eliberat de Birou Pop. C-ța, pe numele Olga Herembaș, str. Mihăileanu, 77 îl declar nul.

Pierzând Bulet. eliberat de Birou Pop. din Com. Petroșani jud. Constanța pe numele Hasan Ibrăciu Memet Ali, domiciliat în Com. Petroșani jud. C-ța, îl declar nul.

Pierzând Buletinul eliberat de Biroul Popu- lației C-ța pe numele Gheorghe Comănița, strada Căva Vodă 53, îl declar nul.

Pierzând Buletinul eliberat de Biroul Popu- lației C-ța pe numele Nicolae I. Mitulescu, Str. Obo-ului No. 62, îl declar nul.

D-I Prof. IOAN MICU

Vorbește despre Thalasso- crafia Romei în vechime și azi.

D-sa spune: Italia e toată ma- rină. Gândiți-vă la lungimea ne- maistârșită a țărmurilor ei... Numai trei dintre ținuturile Italiei — Piemontul, Lombardia și Um- bria — nu au ieșire la mare. De aceea și sensul etern, destinul Italiei e îndreptat spre mare. Si- tuată la răscrucea destinelor eu- ropene, prin poziția ei istorică și geografică, precum și prin func- ția de mijlocitoare între orient și occident, între nord și sud, și nu printr’o interferență arbitrară Italia trebuie să fie și reprezintă continua calea către un echilibru al forțelor grupate în jurul puter- nicei generatoare de viață: Marea Mediterană. Sensul Italiei e deci legat indisolubil de această mare latină. Din timpuri ce se locali- zează la începutul năzuințelor de extensiune italică, existența acestei limbi de pământ a fost mereu legată de apele mării pe care Romanii o transformaseră într’o

mare internă. Pentru acest motiv Roma a luptat și cucerit Europa, Asia și Africa. Pentru acest mo- tiv Genova Pisa și Veneția au dominat. Pentru a-elași motiv Italia de azi, rămâne moștenitoarea Imperiului Romei și a puterii mari- time a marilor republici dela Marea Tireniană și Adriatică.

Linia pe care s’ă situat antica Romă corespunde azi liniei ur- mate de actuaia Romă. Dacă fac- torii etnici ai problemei s’au schimbat, — Cartaginezii de altă dată, spiritele iudaice ale antichit- ății, sunt azi înlocuiți de Englezi — apoi problema în sine a rămas aceeași. Tentativa Italiei de a i desbăra, definitiv și radical, pe Britanici de nesăbuita poftă a dominației în Mediterană, va fi cu siguranță înconunată de succes cu care străbunii romani au iz- butit să-i lăcușească pe Puni.

Dreptul ce i se cuvine Italiei va fi câștigat pe calea armelor, care acum se încrușișează pe a- pele albastre ale Mediteranei.

D-I ANGHEL CHIRU

După ce relevă tradiția cultu- rală dela Hârșova, vorbind despre învățămintele ce putem trage din acest război, în esență, după ce arată că nici unul dintre acei cari au luat parte la lupte pe front, nu simte nevoia de a po- vesti acum peripețiile trăite, de oarece e foarte greu să transpui zburciumul acelei realități în cadrul unei vieți în care de mu te ori se- riozitatea lasă de dorit. — în con- tinuare spune: Ceeace nu se poate contesta este splindida solidari- tate fizică și spirituală, de care dau dovadă ostașii noștri pe frontul de foc.

Aceasta dovedește la poporul român o dezvoltată conștiință de comunitate și o manifestă voință de a trăi a unei nații, care a pornit la luptă în rășăritul țării de care se găsește în legitimă apă- rare. Hoțărârea, voința și credința ce formează temelul de rezistență a ostașilor noștri pe front, tra- sează destinul neamului pentru care luptă. Că astfel urmând im- perativul acestui destin, pe lăna lui, neamul românesc s’ă întărit cu armata germană în fața unui inamic comun.

Pentruca frontul de foc să re- ziste, solidarității acestuia înă- untru trebuie să-i corespundă o solidaritate a frontului intern, iar pe de altă parte e neapărat ne- cesară sudarea dintre cele două solidarități — a frontului de foc și a frontului intern — pentru ca, astfel, în România să nu existe

decât o singură solidaritate și cu un singur ideal, toți o apă și-un pământ pentru un singur scop — Victoria

Jertfei și eroismului de pe front să li se răspundă din interior cu gândul, cu sufletul, cu munca și seriozitatea cuvenită.

Fastivitatea și risipa de bani, atitudinile excentrice și vorbăria să dispară în favoarea modes- tiei, a muncii și a simțămîntului pentru Neam și Târă.

Toți românii trebuie să dea dovadă că trăiesc starea de război.

Toți trebuie să luăm parte și să trăim războiul. Cum ne place să ne bucurăm de izbândă, tot așa trebuie să ducem greul ne- voile, cu seninătatea caracteristică românului.

Azi la temelia României de mâine se zidesc suflete și vieți, cum a zidit și meșterul Manole în temelia Mănăstirii Curtea de Argeș.

Dacă vrem o Românie nouă ne trebuie un Român nou. Un omănu care să se revoluționeze pe sine însuși, care să gândească și să trăiască totul pentru destinul na- ței lui, cu puterea conștiinței strămoșilor lui.

Nu ne putem mulțumi ca unii să lupte iar alții să trăiască fără griji.

Și, orice ar fi, în vâltoarea celui mai aprig dintră războae, Românul stă semeț pe parapetul celei mai mari și mai splendide victorii din câte a cunoscut istoria.

D-I N. SEVER CĂRPINIȘANU

Occupându-se de problemele ac- tuale ale economiei românești, stăruie mai cu deosebire, asupra acelor care privesc: scumpetea vieții și necesitatea unor rapor- turi economice cât mai strânse cu Germania. În această privință, d’ă analizează punct cu punct cauzele scumpetii, arătând că a- ceasta este caracteristică mai ales vremurilor de război. În legătură cu aceasta, spuiberă toate avonu- rile pornite cu intențiunea de a defăima administrația sau a de-

scumpetea pe seama relațiilor noastre economice cu țările Axei.

În ceiace privește aceste rela- ționi, d’ă arată că, în mod fi- resc, economia românească și eco- nomia germană, prin structura lor sunt hărăzite să se completeze.

Deasemeri insistă în a dovedi că, atât azi cât și în viitor, inte- resul gășirii unui dezbuteu sigur și permanent în România, ca de altfel în mai toate țările agrare cu care va face schimb — va ofi- ga Germania să plătească cum

Societatea Comunală de Intreprinderi Electrice din Constanța S. C. E. C.

ACTIV

Bilanț la 31 Decembrie 1942 Exercițiul 1942

PASIV

I. Imobilizațiuni		I. Angajamente sociale	
Uzine și rețele	136.208.530.-	Capital: Primăria Constanța	15.000.000.-
Teren	786.000.-	Particulari	94.500.000.-
Bransamente	7.601.659.-		110.000.000.-
144.096.189.-		II. Rezerve și amortismente	
II. Activ realizabil		Rezerve legale	634.664.-
a) pe termen scurt		Fond amortizarea investițiilor	35.027.926.-
Casa, Bănci și CEC	16.188.683,50	debitori dubioși	600.000.-
Efecte Publice	1.834.400.-	diferențe de curs E.I. Publice	600.000.-
Debitori Diverși	22.481.299,50	reparațiuni stricăciuni de război	1.937.078.-
Reparațiuni stricăciuni de război	1.937.078.-		38.799.668.-
b) pe termen lung		III. Angajamente către terți	
Mărfuri generale	10.647.847.-	a) în termen scurt	
Mobilier, materiale și scule	1.498.092.-	Furnizori	189.305.-
Contoare la locație	7.304.965.-	Creditori diverși	10.251.342.-
	28.415.806.-	b) în termen lung	
III. Conturi de amortizat		Hydro-Energie	51.777.085.-
Uzine și rețele vechi	12.753.613.-	Avans as. consumației	4.757.415.-
	12.753.613.-	Beneficii: Reportat din 1941	2.081.215.-
		pe exercițiul 1942	9.851.036.-
Conturi de ordine			11.932.251.-
		Conturi de ordine	227.707.066.-
			1.967.950.-

DEBIT

Profit și Pierderi

CREDIT

Cheltuieli Consiliu Administrație	395.594.-	Beneficiu reportat din 1941	2.081.215.-
Dobânzi	1.458.557,50	din exploatarea 1942	17.695.023,50
Provizioni pt. reparațiuni stricăciuni de război	605.028.-	Stingerea Contului apese Control Tehnic Paris	4.421.476.-
Amortizare Chelt. de Constituire	2.119.900.-		
Alocații la Rezerve Legale	628.013.-		
Amortismente Investițiuni	7.058.371.-		
	12.265.463,50		
Beneficii: Reportat din 1941	2.081.215.-		
pe exercițiul 1942	9.851.036.-		
	11.932.251.-		
	24.197.714,50		

Director General, ss. Paul Vernier

Contabil, ss. Anghel Stetcu

Cenzori: ss. A. Alexandrescu, ss. N. Pascu, ss. D. Tașcovici

Cronica Hârșovei

urmare din pag. 3 a

Să-l transforme într-o grădină, o iconă, un simbol și să tacă din Dobrogea, țărișoara oprită, Pe-a lui CAROL I stemă piatra cea mai prețuită!... Uite, unul eu, aicea, de-am ajuns ceva să nsemn, Asta-i datorită Muncii — numai Muncii, în mod demn. Și 'n eternul bronz cu care mă cinstiră Hârșovenii Vreau să văd o închinare, cu sau fără microdenii, Sincer și curat adusă NU-unui simplu muritor, Ci ZEȚEI MUNCII, însăși — suflet pururi creatori!

Hârșoveni, îi auzirați? Tot ce-a spus e vorbă sfântă! Cum vedeți, lui Luca Oancea și mort gându-i se frământă, — Dânsul care-o viață 'ntreagă țihna nu a cunoscut, Lângă fratelu COSTACHE, din minut și la minut, Chibănuindu-se femeinic, cum s'o 'nceapă, cum s'o dreagă, Camândoi să lase-un nume ce 'n Dobrogea noastră 'ntreagă, Să însemne și Palate cu un grandios aspect, Dar și pomenii să fie cu iubire și respect!

Frații LUGA și COSTACHE, căji alți nu mi-aduc aminte, — Căji toți, azi, făcuți cenășă, zac acolo, în morminte?

Mai întâi și 'ntâi: BABACUL, Moș ILIE NICOLAU. Fost Primar, sistem Pazvante... Parcă și-azi în fața-i stau Și-l aud cum povestește de pe vremea când Sultanul, Cărmucind aci, 'n Dobrogea, hărăzitu-i-a firmanul, Ca la poker să nu fie de niciun „ghiaur” bătu!... Și gîtu: ca să joace poker, el săria din... apternut!

Dar BURNESCU, nenea IANCU, fost 'nainte secretar, Cântărea la vechiul Varoș, mai târziu, deplin primar, Ardelean și fiu de dascăl, el ardea de nerăbdare, Ca să vadă cât mai grabnic România, Țară Mare!

Mai mi-aduc pios aminte de CRĂESCU ALEXANDRU, Avocat, primar, prieten, chipșă ca și un leandru, Tecticos ca un eguman, cu un umbrel legănat, Mare erai în tinereță (nume cam predestinat)... Om de viață și petreceri, — când scăpa Alecu caii, Nu-i mai sta în cale nimeni, nici cireada cu buhai!

Mai era DUMITRU BERCU, zis de unii și deliu, Suflet generos și mare, de săraci mult grijuliu, Care, ca primar odată, cînd Familia Regală, Însoțind pe CAROL PRIMUL în plimbarea-i anuală Ce El o făcea 'n Dobrogea, pe la Hârșova se-opri, — Obligat pâine și sare pe o tav' a oferit, — Imbrăcat în mstre gală, cu joben în cap, sârmanul, Când văzu cum că, Prefectul, mâna dând cu Suveranul, Iși turtește 'nceț jobenul și-l așează subțioară, — Nu cumva „ditat Primarul” să rămân de ocară, — Încercă și el să-l strângă, spăvăndu-l binișor... Dar văzînd c' „afurisitul” nu cedază' așa ușor, Necășit, la urma urmel, cu năcaș și cu năduf, Îl trânti o „mosecă” 'n „croșet” de mi l-a făcut... „burduf”... De-und' să știe NEA DUMITRU că nu-i „clac” să se turtească... Se uită deci la isprava-i — și-a tras una „românească”!

Nu știu, și-aminteste vreunul că, n' al vostru mândru castru A hălăduit odată și un Mocan cu „sânge-albastru”? Diplomat în funcțiune, Consul austro-ungar, „Fispan” peste toți aceia, cu „pașușu” 'n buzunar, Cări, cîntînd să se scutească, de tot felul de belele, Stau cu un picior aicea și cu altul la... Săcele! Așezat din vechi la Varoș, multe turme-având de oi, A jucat un rol de seamă înainte de război, El ducînd, ași putea spune, pe toți Hârșovenii 'n cărcă

Și sub Turcii și sub Ruși... Bădăa NICULAE ȚARCA. Vamintiți de-acest fost Consul, cărturar și gospodar, Fost sub Ruși și „Prezidatul”, iar apoi la voi, primar?

Dar de TEODOR PLESU, oare, cine dintre voi, mai știe? Subprefectul de-odinioară — om de treabă și-omenie, Slujitorul tuturora, vrednic, dezințersat, Care, pe-ori și unde fost-a, urmă bună a lăsat... Numele-i azi amintindu-l, să rostim cu toți dară, Creștineasca pomenire: Pie-i țarina ușoară!

Și mai sunt doi morți, de care ați uitat de ei, cu toți — Doi modesti slujbași pe vremuri, trăitori doar în emoții: Sunt: COSTICĂ VENTURATU și cu VALCU NECULAL. Ambii 'n luptă pentru „drepturi”, ce-am condus cu mult alai, Permanenți îmi dovedit-au intelect și suflet mare, — De-aea numele lor scumpe le citez cu 'nduioșare...

Pomenind pe mai toți morții, mai de seamă, mai de văză Și lăsdînd la fiecare caldă lacrimă să-mi cază, — Sunt făcut atent acuma, de-un amic venit din... port, Căz mar-i în țergul vostru bică un pîrdalnic „mort”, — Mort nu în realitate, ci în u-ele privințe, După timp, împrejurare și anume trebuințe... Acest mort ar fi BABAGEA, „Doctorul” HACĂ MEMET — Doctor dela... Osman Pașă, cu „tapu” și „marafet”, Care, scap de pensione, chiar când va muri, nu moare, Că lui faimă depăși-a ale Hârșovei hotare!

Înainte de 'acheiere, jîn să spun încă un cuvînt, Despre Hârșova ce-azi pare un ade-ărat mormînt... Când mă 'ntorc cu gându 'n urma, în epoca cea de aur, Când orașul și cu portul, ca și cîrînceul balaur Mirtioian: bucate, hînd, cherotea, șlep după șlep Și curgea pe stradă vinul, dînd la holoboace cep...

Cînd „Contoarul FRAȚII OANCEA” domina pîn' la Brăila Iar plugarii de p. în plasă doidora aveau țesă... Și-o goliau cînd la LAMBIRI, cînd la SIMĂ IVANOF... Cînd despintea oberul COJOCARU NICOLOF... Cînd, în portul, pînă ciorchina, Laji urcați pe 'nalte schele Mănuiau lungi ferestre, îngîndînd prelungi maneie... Cînd MANDAI, TOMOȘOI și alți Mocani mai mîrunței,

Lirale 'ncetate cu numalii și le dau pe „Ho, pă ei!... Pe cînd ROMULUS ce încă nu piercase peste graniți, Cu vericul IRIMIA deseamău pe fund de baniși, Iar MITICĂ GHEORGHIU, în costum național, Perpetea pe ȚONI TOKY pe țărătec de mangai...

Pe cînd CĂRJALI, 'n fes elastic, perora cu elocință Și la „Cercul Eminescu” eu țineam vreo conferință, După care, la lungi mese, nu știam ce 'ntâi să 'mbuc Și 'ngelam spre ziua somnului la Hotelul lui PAPUC... Cînd zapciul CRĂCUNESCU și pomojine BUCUREANU „Dijmuitau” ca și 'n Vlăstie, din Topalu la Rahmanu Și dădea voios Românul, căci pe timp de borechet,

Cine se gîndea să strice moștenitul tabiet?... Cînd știu Hârșova de-atuncea și-o văd azi așa pustie, Amintindu-mi de tristețea, cînd, în aspră pribegie, Prin nouă sute șaisprozece, poposiți aci, în vad, Dobrogenii transformase Hârșova 'ntr'un fel de iad, — Cînd o văd și astăzi tristă și-s convins c'a ei scăpare Nu stă decît într-o Punte peste Dunărea cea mare,

Nu închei, fără urarea: — Domnul facă în curînd Ridica' această punte, care, mai de mal, legînd Falnica CETATE A-LANEI cu vestitul VAD AL OII, Să dea drum pe ea să cîrgă: trenurile, caii, boii, — Cări, ducînd pe noua cale maldărul de bogăți Și 'nfrînd și mai puternic cele două Românii (Fiindcă pedurile-alevea nu 'mpreună numai maluri — Necuvîntătoarea humă — ci încheagă și 'icealuri) Să vad Hârșovenii, iarăși, scuturîndu-și asprul jug, Radînd de fericie și scaldîndu-se 'n țelșug.

După terminarea șezătorii, frun' tași asistenți, în frunte cu D-I Primar Dolcescu, au ținut să participe la „Imbarcarea” Caravanei, luîndu și, cu toată dragostea, cu-venitul „rămă bun”.

Nu putem dar încheia, fără a exprima întreaga mulțumire tuturor, pentru toate amabilitățile manifestate și în special D-Ior P. Dolcescu, primarul orașului și D. Gheorghiu, președintele Comitetului Cultural pentru cinstitoarea găzduire ce au oferit „Caravanei”

Participant

— XY —

INFORMAȚIUNI

Domnul Gheorghie Ștețu, Președintele Sfatului Negustoresc Constanța, a fost primit într-o lungă audiență de către Dl. Gogu Georgescu, Inspector General de Finanțe, cărula i-a explicat motivele memoriului ce a trimis înă dela 25 Mai a. e. la Președinția Consiliului de Miniștri, în chestia noilor impozite, adăogînd și atâtea alte multe cauze, cari duc la desființarea multor comerțanți.

Dl. Inspector General Georgescu s'a arătat foarte binevoitor și înțelegător și a promis tot sprijinul D-sale Comerțului Constanțean, care activează în mod cînstit.

Ținem să informăm pe abonații noștri că, pentru moment, nedispunînd de nici un incasator, abonamentele se achită numai la Administrația ziarului. Oricine s'ar prezinta spre încasare, chiar prevăzută cu chitanțier, să se știe, că nu are dreptul de a încasa. Vom anunța la timp numele persoanei împuternicite de noi spre a face această operațiune.

Pierzînd Bugetului eliberat de com. Săteșul săsesc, zis Sebeșul Alb județul Alba pe numele Lazăr Petre, str. Izbănozi 89 C-ja, îl declar nul.